

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De commemoratione omniu[m] mortuorum. Cap[itulum]. viij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

De sanctis in mēse nouēbris occurrētibus **So. cclxviij.**

aperto fano: corpus illius a xpianis repertum: dignoq; honore conditū est kalen. nouembrijs.

De sancto Vigore episcopo. Cap. v.

Vigor episcopus claruit tēpore childeberti regis frācorum apud oppidū batocense: qui atrebatense ciuitate nobilitibus et fidelibus parentibus natus: intra sancti vladasti monasterium habitabat. Dum autē parētes illū inderet

trahere vellent: vt ipm haberent in eoz hereditate superstite: ille assumpto puero theodemiro seculū reliquit: et nesciēs quo pergeret: peregrinari cepit: atq; ad regionem batocem deuenit: vbi ab āgelo in somnis admonitus ad vicū redeuerū perrexit: illiq; edificato monasterio ieiunijs et orationibus deo seruebat: multosq; ad dominū conuertebat. Dum autē filiū paruum mulieris xpiane cōuersum baptizasset: illeq; subita febre mortuū esset: mater pueri cadauer in lectulo suo reposuit: et ad vigore accessdens: mortem filij cū lacrymis nūciauit. Pro quo sanctus vir orationē effudit: et matrem ad domū reuertī mādauit: que iussu illius rediēs filiū sibi viuū occurrētem recepit. Propter qd miraculū multū languentes ad eū accedebant: et tactu illius sani redibant: plurimiq; ad fides cōuersi in xpm credebāt. Hic de possessione viri cuiusdā serpente qdraginta pedes in longitudine habentē: qui solo flaru hoies et pecora occidebat: oratio suo vt carulū mansuetū ligauit: et vinctū theodemiro ministro suo tradidit: que ille ipm sequentē iussu magistrī ad mare ligatū deduxit: et in vndis demersit. Alius quoq; serpente de loco: qui dicif cella: et tertiu de loco: qui dicif cāmoron filr eiecit. Defuncto hō episcopo batocense a clero et pplo in episcopatu electus est. Euz autē comes barthylidus possessionem quandā episcopatus a se occupatam arari faceret: de equo subitō corruēs exirauit. Sanctus autē vir multis claris virtutibus fener et plenus dierū in pace quiescit kalen. nouembrijs. Sepultusq; est in ecclesia batocensi.

De sancto Maturino cōfessore. Cap. vi.

Maturin cōfessor apud senonensem ciuitate tēpore maximiani imperatoris claruit. Qui ex pte marino eiusdem ciuitatis nobile ac gentile pgenitus: qui ex precepto maximiani xpianos perse-

quebatur: ipse clanculū animo solo xpianus existens: pro parentum salute ad dominū exorabat. Audiuitq; a domino qd ei ab eo postulata darentur. Et post dies paucos mater eius ad xpianum conuersa: dū patri eandē conuersionē suaderet. Ille ei respōdit qd in nocte precedente per vsum acceperat: qd filio suo in custodia data fuisset: ouū multitudo. Unde ipse marino cum vxore et filio maturino annorum viginti a scrō polycarpo episcopo baptizati sunt. Euz autē diabolus filiaz maximiani imperatoris oppressisset: et per qs puella clamaret se a nullo hominū: nisi a maturino senonensi efficiendum: populum quoq; romanū a clade epidemice: quā succurrerat eiusdem meritis liberandū. Impetrato: ad senonem. ciuitatē misit: et marinū ad se accersiu. Qui romā cum multo honore perductus: prius a comitibus iuramentū accepit: vt si cum rome aut in via mori contingeret: corpus eius ad propriā patriam repositarent. Censuens ergo maturinus romā: imperatoris filiā a demonto liberauit: populo quoq; salutē a pestilentia suis orationibus impetrauit. Et post hec ibidem in pace quiescit kalen. nouembrijs. Eius corpus dū in quodā tumultu posuissent: die sequenti exhumatū inuenerunt. Recordari autē promissionis et iuramentū: corpus roma ad galliam transportatū: et ibidem illud iussu imperatoris digno honore condiderūt apud senonem ciuitatem: vbi et miraculis claret.

De sancto Marcello epō. Cap. viij.

Marcellus episcopus parisiensis fuit: qui apud eandem urbem parisiensem sanctitate clarus in pace quiescit kalen. nouembrijs ibidem sepultus.

De commemoratione omnium mortuorum. Cap. viij.

Omnium mortuorum commemoratione omnium mortuorum. Ratto oim fidelium defunctorum sequenti die a festo oim sanctorum fieri ab ecclesia instituta est: videlicet. iij. non. nouembrijs: vt generalibus aliquibus suffragiis adiunetur: q specialia habere non debent.

possunt: sicut in quadam reuelatione monstratum est: de qua dictum est supra in legenda omnium sanctorum kalē. nouembriis. Circa quam commemorationem tria videnda sunt: scilicet ipsorum purgationum conditio futura: ipsorum defunctorum purgatio dura: et ipsorum expiationum subiectio secura. **Quartum** ad conditionem futuram sciendum est esse locum purgationis: in quo anime purgantur quorundam mortuorum: de quibus inferius dicitur: et hoc probatur. **Primo** per locum a sufficiēti diuisione. Nam sicut dicit Augustinus. Omnes qui de hac vita decedunt: aut sunt valde boni: et hi statim euolant ad paradysum: aut sunt valde mali: et hi descendunt ad infernum: aut mediocriter boni: et hi vadunt ad purgatorium. Suffragia autem facta pro valde bonis sunt gratiarum actio: nec debent fieri scienter: quia ut ipse dicit. In iuriam facti martyri qui orat pro martyre: sed ubi ignoranter fierent ad meritum exorantis cederent. **Item** illud. Oratio mea in sinu meo conuertetur. **Suffragia** autem facta pro valde malis: sunt viuorum qualescūque consolaciones: pro quibus si de ipsorum damnatione constaret: nulla suffragia fienda essent: ut dicit Augustinus. Si scirem patrem meum esse in inferno non plus orarem pro eo quam pro diabolo. Sunt autem quidam mediocriter boni qui plenam penitentiam non perfecerunt: qui nec adeo boni sunt quin suffragiis non egeant: nec ad eo mali quin eis prodesse non valeant: pro quibus suffragia facta sunt expiationes. **Secundo** probatur per locum ab auctoritate. Cum enim christus dicit: Qui peccauerit in spiritu sancto non remittetur ei: neque in hoc seculo: neque in futuro. Concluditur quod in futuro seculo peccata aliqua dimittuntur: sed hec non in paradiso: quia nihil sortidum nihil intrabit in eo coinquinatum. Apocalypsis. xxi. c. Neque in inferno in quo nulla est redemptio. igitur est dare tertium locum in quo dimittantur: scilicet purgatorium. **Tertio** probatur ex ipsa diuina pietate. Cum enim sit impossibile: ut homo non peccet. intra illud. Septies in die cadit iustus: quomodo esset diuine pietatis: ut quis subitanea morte preueniens sic damnaretur de homicidio: sicut et de verbo otioso. Non enim euolant statim cum decedunt: nisi tria genera hominum: qui significantur per illos tres quibus celum apertum est: scilicet pueri baptisati aut etiam adulti: dummodo decedant antequam acriter peccent: hi significantur per christi baptismum cui celum apertum est. Luc. iij. **Item** sancti martyres qui denorantur per stephanum: lapidatum: qui vidit celos apertos. Actuum. viij. ca. **Item** viri perfecti et iustes sine vilo peccato etiam veniant: hi denorantur per iohannem perfectissimum qui vidit ostium apertum in celo. Apoca. iij. **Quantum** ad purgationem duram tria videnda sunt: scilicet qui sunt illi qui purgantur: et ubi purgantur: et quanto tempore purgantur. **Circa** primum

sciendum est quod purgantur illi qui satisfactione sibi iniuncta nondum completa decedunt: verumtamen si haberet tantam contritionem: que sufficeret ad delendum peccatum: liberum ad vitam transiret: etiam si satisfactione minime compleuissent: quia apud deum non tam valet mensura temporis quam doloris. **Qui** autem non adeo conuertuntur: et ante expletionem moriuntur: igne purgationis grauissime puniuntur: nisi forte eorum satisfactio ab aliquibus eorum charitate assumat perficienda: et hec debet fieri auctoritate sacerdotis: qui penitentiam imponit: et in casu extreme necessitatis: ubi per illum perfici non possit: et debet perfici pro eo ab hoste existere in charitate: et quod minor pena committitur in maiores: quia plus deo satisfactio pena pro peccato alterna. **Secundum** qui purgantur: sunt hi qui satisfactionem quidem iniunctam compleuerunt: sed tamen illa pena ignorantia vel negligentia sacerdotis sufficiens non fuit. Nam nisi magnitudo contritionis suppleat: isti tales in purgatorio conplebunt quod in hac vita defecerunt: unde si penitentia imposita est maior: tunc illud plus cedit et in augmentum glorie. Si equalis sufficit ad diminutionem totius culpe. Si minor: tunc illud quod restat: supplebitur ex virtute diuine iusticie. **Tertium** qui purgantur: sunt illi: qui lignum fenem et stipulam secum ferunt: scilicet affectiones carnales quibus dediti sunt: ita tamen ut nisi deo preponant. Isti enim illis tribus significatur: qui per suos amandi modos: vel diutius ut lignum: vel minus ut fenem: vel minimum ut stipulam cremantur. **Circa** secundum ubi purgantur: sciendum est quod est purgatorium generale et speciale. Generale est in eodem loco quo et infernus: et eodem igne damnati cruciatur: et saluandi purgantur: sicut idem ignis ligna consumit: et aurum purificat: quicquid est ignis est miro modo gratus cum excellat omnem penam: quam vnquam quis passus fuerit in hac vita: sed martyres mirabilia passi fuerint tormenta. **Habent** tamen illi qui sunt in purgatorio triplex remedium: quibus damnati carent. **Primum**: quia certi futuram gloriam prestantur: habent enim certitudinem de gloria: minorem quidem quam existentes in patria: sed maiorem quam existentes in via. **Secundum**: quia a demonibus non cruciatur. non enim est conueniens: ut quorum in hoc mundo extiterit victores: eos habeant in purgatorio penarum illatores. **Tertium**: quia ab angelis bonis sepius visitantur: qui eos in spe certa future glorie confirmant: et bona que pro eis in hoc mundo fuerint illis annuntiant. **Speciale** hoc purgatorium est illud quod dicitur in diuersis locis pluribus antemabibus purgandis sepius deputare creditur. **Quod** quidem facit deus propter quinque rationes. **Primo** propter earum leuem punitionem: sicut aliquibus secundum gregorium reuelatum est: animas quasdam in umbra punitas esse. **Secundo** propter earum celerem liberationem: ut scilicet possint

De sanctis in mēse octobris occurrētibus Fo. cclxix.

uas indigentias alijs reuelare: et sic eorū suffragia petere: et per consequens de pena celeris us exire. Sicut legitur de sancto theobaldo: quod eius piscatores in autūno frustum glacie per pisces prandiderunt: quod dum pedibus episcopi podagra laborantis pro eius refrigerio supponeretur: audiuit vocem de glacie dicentis se animam esse vultū peccatoris: qui in illa glacie purgatur: qui liberari posset: si triginta missas pro eo continuatis diebus celebraret. Quas dū sanctus bis inchoasset: et diuersis causis demone hoc agente intermisisset: tertio missas contínuauit: et frusto glacie dissoluto anima peccatoris ad celos ascendit. **T**ertio propter nostram inactionem: ut scilicet magnam penam in illis peccantibus inuita futura cognoscamus: sicut apparuit in quodam scholari: qui dum post eius obitum magistro suo cum capa de pargameno plena soporosis apparuisset: eamque plures turrim sibi pōdere diceret: et magister penam illam leuē iudicaret. Ille guttamynā sui sudoris in palmam magistrī cadere dimisit: que manum eius sicut sagitta perforauit: et cruciatum mirabilem sensit. vnde magister territū seculo renūciāns religionem intrauit. **Q**uarto propter culpe in loco peccatione: sicut legitur quarto dialogo: quod presbyter propter corporis sui necessitatem balneum frequētās semper inuenit: vnum sibi ibidem ministrantem. **L**us dum vice quadam pro mercede panē benedictum offerret: audiuit ab eo: quod fuerat aliquando dominus loci illius: sed pro culpis suis ibidem post mortem fuerat deputatus: rogans ut pro se panē illum deo offerret: et sic expiari posset: quod dum presbyter per dies septem pro eo celebrasset: et ad balneum redisset: illum minime amplius inuenit. **Q**uinto propter alicuius sancti orationem: sicut legitur de sancto patricio episcopo: ad cuius orationē deus in hibernia purgatorium vnum constituit: de quo dictū est supra in eius legenda. xvi. kal. aprilis. **E**t ca terram seorsum quanto tempore purgatur: sciendum est: quod tempus debet culpe correspondere. Deus enim qui modos et mensuram peccatorum experiarum nouit: penam cum culpa commensurat: vel temporis diuturnitate: vel pene acerbitate: ut si verbi gratia: quis peccatum commisisset: propter quod per annum in purgatorio stare deberet: tunc ad diem iudicij: non nisi mensis vnus restaret: quia tunc purgatorium finiri oportet: deus tunc propter temporis breuitatē aggravaret pene acerbitatē. **Q**uantum vero ad subuentionē securam quattuorvidēda sunt: scilicet: quibus subuenitur. Per quos subuenitur. Per que et qualiter subuenitur. **C**irca primum sciendū: quod dānāris nullo modo subuenitur: neque quo ad liberationem: ut scilicet ab ipsis penis liberentur: nec quo ad mitigationem: ut scilicet in eis diminuantur: nec quo ad suspens-

ionem: ut scilicet ad tempus etiam minimum eorū pena suspendatur: nec quo ad fortificationē: ut scilicet ad tolerandum leuius roboventur. **Q**uārum enim ad aliquod horū in inferno nulla est redemptio. Subuenitur autem illis qui in vita sibi meruerunt: ut eis talia prodesse possint: videlicet illis qui in statu gratie decedentes aliqua secum purganda tulerunt: de quibus supra dictum est. **C**irca secundum sciendum quod debet istis subueniri per homines qui sunt in tali statu: quali et illi decesserunt: scilicet in statu gratie. Alloquin si suffragia fiat pro defunctis existētibus in mortali: nihil animabus profunt: sicut nec sibi ipsis prodesse possunt. Hoc autem fallit in duobus casibus. **P**rimo cum quis decedens in charitate ordinat sibi de proprijs facultatibus per aliquem subueniri: quibus enim talis voluntatē defuncti exequens sit in peccato mortali: profunt tamen illi tales elemosine: quod fiunt in personā existētis in statu gratie. **S**ecundo cum quis defunctis subuenit in personam ecclesie: ut si sacerdos existens in mortali etiam spore celebret pro defunctis: quia enim hoc facit in personam ecclesie: profunt defunctis illa suffragia: quia nomine ecclesie fiunt: que semper sine macula consistit: et omnia per spiritum sanctum operatur. **C**irca tertium sciendum: quod suffragia pro defunctis: quedā sunt realia sicut elemosine et oblationes: quedam personalia: ut ieiunia et peregrinationes: quedam homo mixta: ut ecclesie orationes: et potissime missarum celebrationes. **Q**uod autem primum: scilicet elemosine profunt pro defunctis: patet ex eo quod legitur secundo machabeorū. xij. **Q**uoniam vir fortissimus iudas collatione facta duodecim drachmas argenti misit hierosolymā offerri pro peccatis mortuorum etc. **Q**uod hoc secundum scilicet ieiuniorū observatio et oratio eis profunt. **B**reuius patet in. iij. dialogo. per multas auctoritates et exempla que causa breuitatis omittuntur. **Q**uod autem tertium: scilicet missarū celebratio eis profunt patet idē in eodē lib. quod dū quidā frater mortuus esset: et. iij. aureos habere reperiit: iussit eū gregorius in sterquilino sepeliri: et pro eo usque ad dies. xxx. missam celebrari: quibus expletis anima illius cuidā fratri apparuit: et se propter talem missarū celebrationē a purgatorio liberatū esse dixit. **C**irca quartum sciendum: scilicet qualiter subuenitur: sciendū est quod suffragia aut fiunt per mortuis generaliter: et tunc generaliter profunt: aut specialiter: et tunc specialiter profunt illis pro quibus fiunt: si indigent: si autem non indigent sibi diuinā dispensationē illis qui magis indigent attribuantur. **E**t hoc intelligas quantum ad expiationem. **N**ā suffragia mortuorum habent ultra expiationē virtutē in penis confortandi. **E**t hoc omnibus equaliter prodest: siue stant generaliter: siue specialiter: sicut patet exemplū in candela: que accensa pro vno existente in carcere: sic alijs lu-

cer: ac si pro singulis accensa fuisset.
De sancto Iusto martyre.

Cap. ix.

Iustus martyr apud tergestinam civitatem aquilese pvince passus est: repositus diocletiani et maximitiani imperatorum sub manatio prefecto. Qui dum ad prefatam urbem devenisset: iustum comprehensum fecit: et sibi presentari cepit suadere: ut deus sacrificaret. Qui cum domino iesu christo se sacrificare diceret: iussit eum in carcerem trahi. Eiusque tota nocte in oratione perseverasset: mane ductus et inmolare recusantem: fecit eum manatum extrorsum neruis crudis cedi: sed cum illum omnino inuictum cernebat: mandavit in collo eius et manibus: ac pedibus plumbi pondera ligari: et sic in profundum maris demergi. Qui quasi ad epulas invitatus ipse si bimem pondera plumbi deferebat: et vale dicens fratribus festinando ad litteram pergebat. Sicque ad locum ductus: et plumbo et alligato in scapha modicissima pontis ductusque in altum pelagi: oratione fusa in mare demergitur: ut autem spiritum deo reddidit: mox funes eius cum plumbo dirupti sunt: et corpus ad litus tergestine civitatis ab undis deductum est ante solis occasum. Eadem nocte apparuit sanctus martyr: cuiusdam presbytero nomine sebastiano: iubens ut corpus eius tolleretur: et cum indulgentia sepeliret. Qui convocatis pluribus christianis: corpus ipsius in litore inventum: intra ipsum locum honorifice tumularunt. Qui passus est. iij. non. novebris.

De sancta eustochio virgine et mar. Cap. x.

Eustochium cum virgo et martyr apud tarsum cilicie passa est sub iuliano imperatore. Qui cum ibidem existens cum omni populo deus gentilium sacrificasset. Eustochium sacrificare nolentem pro nervis bubalis nis cedi fecit: deinde cornibus capreolarum vngulari precepit: partibusque carnes eius cecidit. Deinde caput eius cum capillis excoxiari et clavos infligi. Et cum hec omnia constanter me tollerasset: et imperator sententiam protulisset: ut membratim coacta in sartagine toreretur orans ad dominum emisit spiritum. Sepultaque est a matre propria in abditissima crypta. iij. non. novebris.

De sancta Eustochio virgine. Cap. xi.

Eustochium virgo sacratissima: paula nobilissime romane filia: et beati hieronymi discipula fuit: De qua idem testatur hieronymus quod in sanctis locis virginitatis et ecclesie monile preciosissimum fuit. Cum vero mater eius omni relicto seculo et mundanis divitiis ac filiis cunctis: ex urbe roma progressa hierosolimam deo servitura navigaret: hec sola eius propositi et navigatoris comes extitit: sicut supra actum est in vita paula. vi. kalen. february. Et cum eadem esset mater apud oppidum bethleem cenobium construxit: et cum eadem et alijs sanctis feminis sub beati patris hieronymi disciplina: deo devote servavit: atque post dormitionem generis. i. et eo amplius puellarum mater extitit. Cui beatus doctor regulam deo vivendi constituit et dicitur. Ipse autem ieiunijs et orationibus sacrosanctis liberos studijs interea solite: post agones plurimos pro christo superatos in virginitatis proposito in pace quiescit. Sepulta apud bethleem. iij. non. novebris.

simum fuit. Cum vero mater eius omni relicto seculo et mundanis divitiis ac filiis cunctis: ex urbe roma progressa hierosolimam deo servitura navigaret: hec sola eius propositi et navigatoris comes extitit: sicut supra actum est in vita paula. vi. kalen. february. Et cum eadem esset mater apud oppidum bethleem cenobium construxit: et cum eadem et alijs sanctis feminis sub beati patris hieronymi disciplina: deo devote servavit: atque post dormitionem generis. i. et eo amplius puellarum mater extitit. Cui beatus doctor regulam deo vivendi constituit et dicitur. Ipse autem ieiunijs et orationibus sacrosanctis liberos studijs interea solite: post agones plurimos pro christo superatos in virginitatis proposito in pace quiescit. Sepulta apud bethleem. iij. non. novebris.

De sancto Victorino episcopo mar. Cap. xij.

Victorinus presbiterus episcopus sub diocletiana persecutione martyr: passus est: qui scientia et doctrina clarus opuscula nonnulla sacre fidei perutilia composuit. Eodemque tempore cum edidit in geneesim: Exodum: Leviticum: Esaiam: Ezechiel: Abacuch: Ecclesiastem: Laticam cati coram: et apocalipsim. Adversum omnes fere hereses libros plures scripsit: multaque alia gradioribus sensibus compositione verborum: neque enim eque latina: ut greca lingua pollebat. Sub prefato tandem principe pro eiusdem defensione fides: martyrio vitam apud eandem urbem finivit. Ibi que tumulari faceret. passus est autem. iij. non. novebris. Hec hieronymus libro de virtutibus illustribus.

De sanctis alcindino pygastio et aneporhysto martiribus. Cap. xij.

Pygastius et aneporhystus apud persidam passi sunt sub sapore rege persarum: qui eidem regi delati quod christum colerent: et multos converterent: inveniuntur in cella orantes: et a ministris regis capti educti sunt. Dum autem christum confiterentur: primo verberibus durissime cedi sunt: mutatis super singulos eorum in cedendo. x. viris. Rex vero cecidit quasi exanimis: tandem ad se rediens: eos sursum appendi: et deorsum extendi: ac ignem super terponi fecit. Sancti vero christo et apparente te illi ab igne permanserunt: et a vinculis absoluti sunt. Rex autem mutus effectus est: et